

Al descobert o d'amagat

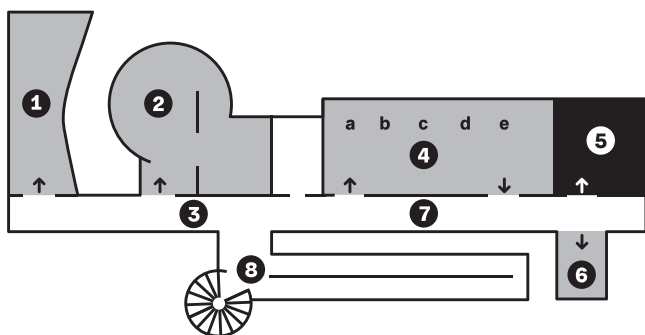
Comissariada per Raqs Media Collective

Exposició del 31 d'octubre de 2018 al 17 de març de 2019

Rohini Devasher, *Deriva genética: Symbiont 2 - Cavum Oris Plantae*, 2018

Recursos, tecnologies i energies estan adoptant una nova alineació. Però aquest conjunt emergent no s'està manifestant d'una manera consistent i definida. L'exposició és una àrea de creació que explora els espais indeterminats i es mou entre temps diversos, que es xiuxiuegen entre si com amants allunyats. I nosaltres parem l'orella per sentir-ho.

1. El Bosch / John Gerrard / Huma Mulji

2. Ge Ba Textiles / Rupali Gupte and Prasad Shetty / Kabelo Malatsie / Joe Nishizawa / Bhagwati Prasad

3. Racter

4a. Liao Fei / Tito Zungu / Mark Chung

4b. Dillon Marsh / Geumhyung Jeong / Marzia Farhana / Cristina Lucas

4c. Muhannad Shono / Mehreen Murtaza / Charles Lim

4d. Nontsikelelo Mutiti / Hassan Khan / Bahar Noorizadeh / Abhishek Hazra

4e. Lucy Parker / Santiago Ramón y Cajal / Rosa Barba / Jeamin Cha

5. Ivana Fanke

6. Lantian Xie

7. Rohini Devasher

8. Intervenció de Raqs Media Collective

LA PRESENCIA REBEL D'UN FUTUR ÍNTIM

En els seus somnis, la dona del pescador es troba enredada entre els tentacles d'un pop. La dona, buscadora de perles, ja no pot distingir entre el seu orgasme i els espasmes de la criatura. Exclama: «Oh! Adéu, fronteres i límits! M'he fos!»

En el món actual està tenint lloc una reordenació radical del capital. Les forces productives (un conjunt vague de recursos, tecnologies i energies), els mitjans de producció (cada cop més circumscrits a unes estructures jurídiques i polítiques que no poden seguir contenint allò que pretenen governar) i les relacions de producció (tan inestables com sempre) estableixen unes interaccions que fracturen les estructures existents i ofereixen noves línies, poc clares, febles i enredades.

El malabarista fa girar amb la boca un bastó ple de borles i galons. El bastó-columna es posa a dansar com un remolí. Ell fa malabars amb boles de llautó i evoca imatges d'espivals i flors. Sigui allà on sigui -Andhra, Bengala o Mathura- provoca la mateixa reverència i admiració en el públic.

Costa descriure aquests indicis, aquestes ordenacions i aquestes tendències amb els llenguatges que coneixem de concert i conflicte, afinitat i antagonisme, individualitat i col·lectivitat. Què són aquestes noves ordenacions? Com les podem desentrellar? Què ve al nostre encontre d'amagat i què s'esvaeix al descobert?

Mentre l'artista va fent, la juntura invisible es descargola. Arriba al final, el fons es desprèn i ell queda penjat pels braços estesos. Els cilindres són de la mida adequada, i aquest factor juga ara a favor de l'artista, perquè li permetrà efectuar una altra fugida màgica i espectacular.

Rebel·lions intermitents, de vegades acompanyades de suïcidi cibernètic o de vegades de raves d'algoritmes insubmisos, s'alcen de bracet amb intents d'exorcitzar els fantasmes que freqüenten la maquinària del capital. Això és un lloc comú i alhora una novetat.

El neguit infinit de la multitud menys la reverberació de la veu de l'autoritat per l'acumulació dels seus propis ecos, especialment quan aquests ecos s'escolten elevats a un poder exponencial, és igual a la raó anacústica. L'equació és necessàriament fràgil. Se suma a quelcom que té el potencial de canviar les regles del joc de qui i què aconseguix ser escoltat en el món.

Es diu que coneixem millor les galàxies llunyanes que el fons dels oceans de la Terra. Podríem dir una cosa semblant sobre la nostra relació amb el futur: el futur llunyà ens pot resultar més familiar que el present profund. Sabem que arribarà, independentment que nosaltres hi siguem per veure-ho o no. Les matemàtiques ens ensenyen que una línia no ha de tenir necessàriament un final. És el futur que avança cap a nosaltres, o bé el passat que retrocedeix. Vist d'una altra manera, una línia pot esdevenir un punt immòbil i en la juntura d'una infinitat d'altres línies, d'altres possibilitats. Una línia pot esdevenir una onada. Una onada pot esdevenir un oceà. Escutar el llit del mar en la foscor submarina és la vocació artística.

A un músic clàssic que tocava el sitar li van preguntar una vegada per l'«extensió» d'una raga (una forma musical). Va contestar: «És més gran del que et puguis imaginar.» L'interrogador va insistir i el músic continuà: «És més gran del que s'hagués pogut imaginar el teu mestre, més gran del que s'hagin imaginat fins ara tots els mestres, i del que es puguin arribar a imaginar tots els mestres del futur.»

«Tot i així, ha de tenir un límit, un terme», va dir l'interrogador.

El músic es va quedar pensant i contestà: «El final d'una raga se situa exactament en el punt en què es pot trobar l'inici de la raga següent.»

Tota infinitat està limitada per la infinitat que té a tocar. La infinitat és tan contigua com contagiosa.

L'exposició *Al descobert o d'amagat* es pot veure com un espai de creació que explora espais indeterminats. Estem treballant amb un repertori de «fonts» d'històries i geografies diferents, com un camí per iniciar un multivers de converses.

Aquestes col·lisions són en temps continu.

Ha, ha. Al llarg del temps versus temps continu?

Cert. Els cercles graduals que forma una tempesta que s'acosta, una força imprevisible, desfermada i canviant.

Aleshores la qüestió és com afrontar això amb resplendor i confiança.

Les teves paraules són elegants.

Fa uns dies un robot va pegar un treballador al cap. L'home, a més d'acabar amb un trauc d'un parell de centímetres, va perdre la feina. Aquesta fàbrica té uns cent robots. Nosaltres ens esgotem. Necessitem descansar. Qüestionem els valors.

Discutim les explicacions. Ells continuen treballant. Així doncs, estàs dient que nosaltres som una nosa i els robots, no.

També ens sentim atrets per ells, però encara no hem trobat una descripció per a aquest atractiu.

Sí, es diu que ens trobem en l'interval d'una ràpida desaparició del treball.

I el que esteu dient és que en aquest interval té una importància immensa quins pensaments, accions i preguntes radiants puguin sorgir.

Al llarg dels darrers anys, aquesta resplendor sorgeix i brilla, i després hiverna en corrents subterranis.

Viralitat, contagi i intercanvi entre eros, treball, energia, coneixement i poder assenyalen els confins de la vida quotidiana. Les intimitats s'integren, es distribueixen i es dissolen. La geometria emergent d'una xarxa *peer-to-peer* combat les geografies d'una internet de deute i renda. S'emeten comunicats a adreces desconegudes. Es posen en marxa solidaritats incommensurables a través de plataformes continentals de territori, temps i taxonomia. L'obra d'art ha de ser auguri i argument al mateix temps. ¿L'esborrall de demà pot ser una imatge provisionalment d'alta resolució, per aquí i ara?

Tots els robots estan preparats per posar-se en marxa, però ningú no sap ben bé cap a on. Un Knightscope K5, que es fa servir com a guàrdia de seguretat, va escanejar 360° al seu voltant mentre escoltava amb els seus sensibles micròfons, comprovava la qualitat de l'aire amb els seus sensors i revisava les imatges tèrmiques que havia recollit, i després es va endinsar en la font i va morir.

Diferents temps –el present continu i el futur imperfecte– balucegen entre si com amants allunyats, cadascun a l'extrem d'una línia de xat entretallada. Podem parar l'orella per sentir aquesta conversa?

Les Lleis de l'Amor ens demanen que donem temps al temps, que siguem pacients quan els temps verbals es tornen conjugals. No és una qüestió d'espera, o de dubte, o d'ajornament; és qüestió de reordenar el que pot guanyar prioritat. És insistir en la germanor de somnis, capricis i desitjos. Que no cada temps ni cada cosa ha d'alinejar-se amb tot el que està constituït o constret per allò que és momentàniament manifest.

Notes sobre l'exposició:

La intervenció curatorial d'una extensió de tela que solca l'espai dins de l'edifici representa un llindar i un creuament. Es dona un canvi d'espai i de lluminositat –de la consciència de la percepció mateixa. L'alteració de la qualitat de la llum i la filtració de l'aire genera un estat particular en què caminar, escoltar, descansar, topar-se amb les obres i topar-se entre si.

Les fonts curatorials són una constel·lació de protagonistes extrets d'un gravat eròtic, un gir en el repertori d'un mag, la joiosa destresa d'un malabarista, una seqüència de tons musicals i una equació matemàtica, entre altres coses. Creen un camp de força somàtic i cognitiu. Configuren un encís i esdevenen un embolcall, cap al qual ens sentim atrets però que també transformem.

Notes sobre les fonts de les citacions d'aquest text

(per ordre d'aparició):

«L'híbrid» prové de «The Sucker, the Sucker!», d'Amia Srinivasan, publicat a la *London Review of Books* (vol. 39, núm.17, 7 de setembre de 2017) i inspirat en *Tako to ama* (El somni de la dona del pescador), xilografia d'Hokusai de 1814.

“El malabarista d'Andhra” prové d'un text inèdit de Rajiv Sethi, part de l'exposició *Hangar for the Passerby* (Kiran Nadar Museum of Art, NOIDA, 2017-2018).

“El mag” prové de *Houdini's Escapes and Magic*, de Walter B. Gibson (Blue Ribbon Books, Nova York, 1930).

«L'equació, les matemàtiques de la raó anacústica» és de Raqs Media Collective (2006).

“El músic” prové d'unes notes de la conferència pública «Perspectives on Raga-ness», de Deepak S. Raja (Raza Foundation, Nova Delhi, juliol de 2017).

«Una conversa» prové del text «A Fear of Radiance», publicat a *Faridabad Majdoor Samachar* (Diari dels Treballadors de Faridabad, número 346, abril de 2017).

«Un suïcidi» prové de «The Young Turks», emès el 18 de juliol de 2017.

«La llei» prové de *The Laws of Love: A Brief Historical and Practical Manual*, de Peter Goodrich (Palgrave Macmillan, Nova York, 2007).

21 Personae estén el projecte curatorial de l'exposició *Al descobert o d'amagat* per activar modes de detecció dels terrenys canviants, els sediments de deposició i els potents escenaris de la vida a la ciutat. Un grup de comissaris vinculats amb el programa educatiu del MACBA han elaborat una Barcelona específica, representada en els carrers i les places, amb espais públics i entre secrets públics.

Es convoca tot un ventall de personatges: rols, llocs, posicions, pràctiques, persones, ports i monuments. Ens trobem habitants permanents, transeünts, viatgers, éssers que cobren vida a l'alba, a mitjanit, a l'hora de la migdiada o bé al vespre. Travessen constel·lacions fluïdes per espais reals, residències desitjades i ciutats imaginades.

Tots junts concerten una activació anàloga a un «efecte entorn» (un concepte debatut en la farmacologia terapèutica sobre el cànnabis), que afirma que els components actuen molt millor en un camp relacional d'interacció i combinació amb d'altres que no pas aïllats. En la natura, res no actua en estat pur.

Raqs Media Collective el van fundar el 1992 Jeebesh Bagchi, Monica Narula i Shuddhabrata Sengupta. En molts idiomes la paraula *raqs* es refereix a la intensificació de consciència i presència que s'assoleix tot girant i fent voltes, en un estat de revolució. Raqs Media Collective adopta aquest sentit de «contemplació cinètica» i d'imbricació inquieta i enèrgica amb el món i amb el temps. Raqs abasta amb el seu treball diverses formes i mitjans: crea obres d'art, produeix performances, escriu, comissaria exposicions i ocupa una posició única en la intersecció d'art contemporani, especulació filosòfica i indagació històrica. Els membres de Raqs Media Collective viuen i treballen a Nova Delhi (Índia).

Exposició organitzada i produïda pel MACBA Museu d'Art Contemporani de Barcelona

Comissaris:
Raqs Media Collective

Col·legiat curatorial:
Sabih Ahmed (Asia Art Archive)
Hiuwai Chu (MACBA)

Conversa inaugural

Entre Raqs Media Collective i Hiuwai Chu
Dimarts 30 d'octubre, 19 h
Gratuït

Visites comentades i accessibles

Incloues en el preu de l'entrada. Consulteu horaris i idiomes a macba.cat

Amics del MACBA

Visita exclusiva a l'exposició a càrrec de Hiuwai Chu

Dijous 22 de novembre, 18 h

Parlem de...

Al descobert o d'amagat

Amb Hiuwai Chu
Dissabte 10 de novembre, 18 h
Amb Josep Perelló, físic, professor de l'UB i responsable d'OpenSystemsUB
Dissabte 15 de desembre, 18 h
Gratuït. Amb inscripció prèvia

Trobades

21 Personae

Un seguit de trobades amb persones, llocs i col·lectius de Barcelona que busquen transformar el sentit i la intensitat de la nostra experiència de la ciutat.
Direcció del projecte: **Raqs Media Collective**, amb la col·laboració d'**Aimar Arriola**.
Comitè organitzador (PEI - Programa d'Estudis Independents 2017-2018).
Una trobada setmanal de novembre de 2018 a març de 2019. Inscripcions a macba.cat

l'internationale

Cofinançat pel programa Creative Europe de la Unió Europea

Fes-te Amic del MACBA a partir de 15 € l'any

Gaudeix d'entrada gratuïta i il·limitada a les exposicions temporals i a la col·lecció permanent, visites comentades i activitats a les sales.

Descobreix el programa d'Amics i els seus beneficis a macba.cat.

Horaris

Dilluns, dimecres, dijous i divendres, d'11 a 19.30 h (del 25 de juny al 24 de setembre, d'11 a 20 h)
Dimarts no festius, tancat
Dissabtes, de 10 a 20 h
Diumenges i festius, de 10 a 15 h

L'entrada del museu té validesa durant un mes. Activa-la a la recepció i torna tantes vegades com vulguis.
Dissabtes, de 16 a 20 h, l'accés al museu és gratuït.

MACBA

Museu d'Art Contemporani de Barcelona

Plaça dels Àngels, 1
08001 Barcelona
macba.cat

Segueix-nos

#RaqsMediaCollective

Mitjans col·laboradors

CATALUNYA
RÀDIO